

TÌM HIỂU VỀ THỦ CÔNG MỸ NGHỆ

Tính văn hoá

Khác với sản xuất công nghiệp, trong sản xuất thủ công, lao động chủ yếu dựa vào đôi bàn tay khéo léo và đầu óc sáng tạo của người thợ, người nghệ nhân. Sản phẩm làm ra vừa có giá trị sử dụng nhưng lại vừa mang dấu ấn bàn tay tài hoa của người thợ và phong vị độc đáo của một miền quê nào đó. Cũng chính vì vậy mà hàm lượng văn hoá ở các sản phẩm thủ công mỹ nghệ được đánh giá cao hơn nhiều so với hàng công nghiệp sản xuất hàng loạt.

Ngay từ khi phát hiện ra các sản phẩm trống đồng Đông Sơn, trống đồng Ngọc Lũ, thế giới đã biết đến một nền văn hoá Việt Nam qua những sản phẩm phản ánh sinh động và sâu sắc nền văn hoá, tư tưởng và xã hội thời đại Hùng Vương. Cho đến nay, những sản phẩm thủ công mỹ nghệ mang đậm tính văn hoá như gốm Bát Tràng, hay bộ chén đĩa, tổ sứ cao cấp có hình hoa văn Châu Á, mang đậm nét văn hoá Việt Nam như chim lạc, thần kim quy, hoa sen... đã được xuất khẩu rộng rãi ra khắp thế giới, người ta đã có thể tìm hiểu phần nào văn hoá của Việt Nam.

Có thể nói đặc tính này là điểm thu hút mạnh mẽ đối với khách hàng nhất là khách quốc tế, nó tạo nên một ưu thế tuyệt đối cho hàng thủ công mỹ nghệ và được coi như món quà lưu niệm đặc biệt trong mỗi chuyến du lịch của du khách nước ngoài.

Khách du lịch khi đến thăm Việt Nam không thể không mang theo về nước một món đồ thủ công mỹ nghệ, cho dù ở nước họ có thể sản xuất ra nhưng sẽ không thể mang hồn bản sắc văn hoá của Việt Nam. Sản phẩm thủ công mỹ nghệ không chỉ là hàng hoá đơn thuần mà trở thành sản phẩm văn hoá có tính nghệ thuật cao và được coi là biểu tượng của nghề truyền thống của dân tộc Việt Nam.

Tính mỹ thuật

Sản phẩm mang tính mỹ thuật cao, mỗi sản phẩm thủ công mỹ nghệ là một tác phẩm nghệ thuật, vừa có giá trị sử dụng vừa có giá trị thẩm mỹ. Nhiều loại sản phẩm vừa là phục vụ tiêu dùng, vừa là vật trang trí trong nhà, đền chùa, nơi công sở... các sản phẩm đều là sự kết giao giữa phương pháp thủ công tinh xảo với sự sáng tạo nghệ thuật. Khác với các sản phẩm công nghiệp được sản xuất hàng loạt bằng máy móc, hàng thủ công mỹ nghệ có giá trị cao ở phương diện nghệ thuật sáng tạo thì chỉ được sản xuất bằng công nghệ mang tính thủ công, chủ yếu dựa vào đôi bàn tay khéo léo của người thợ.

Chính đặc điểm này đã đem lại sự quý hiếm cho các sản phẩm thủ công mỹ nghệ. Nhờ đó, tại các hội chợ quốc tế như EXPO, hội chợ ở NEW YORK, Milan(ý) ... hàng thủ công mỹ nghệ đã gây được sự chú ý của khách hàng nước ngoài bởi sự tinh xảo trong các đường nét hoa văn trạm trổ trên các sản phẩm, hay những kiểu dáng mẫu mã độc đáo, mặc dù nguyên liệu rất đơn giản có khi chỉ là một hòn đá, xơ dừa...qua bàn tay tài hoa của các nghệ nhân đã trở thành các tác phẩm nghệ thuật có giá trị cao.

Tính đơn chiếc

Hàng thủ công mỹ nghệ truyền thống đều mang tính cá biệt và có sắc thái riêng của mỗi làng nghề. Cùng là đồ gốm sứ, nhưng người ta vẫn có thể phân biệt được đâu là gốm Bát Tràng, Thổ Hà, Hương Canh...nhờ các hoa văn, màu men, hoạ tiết trên đó.

Bên cạnh đó, tính đơn chiếc có được là do hàng thủ công mỹ nghệ Việt Nam mang hồn của dân tộc Việt Nam, mang nét văn hoá và bản sắc của dân tộc Việt Nam, chính vì vậy hàng của Trung Quốc hay Nhật bản cho dù có phong phú hay đa dạng đến đâu cũng không thể có được những nét đặc trưng đó, cho dù kiểu dáng có thể giống nhưng không thể mang “hồn” của dân tộc Việt Nam . Cùng với đặc trưng về văn hoá, tính riêng biệt đã mang lại ưu thế tuyệt đối cho hàng thủ công mỹ nghệ của Việt Nam trong xuất khẩu . Đối với Việt Nam và cả khách hàng nước ngoài, nó không những có giá trị sử dụng mà còn thúc đẩy quá trình giao lưu văn hoá giữa các dân tộc.

Tính đa dạng

Tính đa dạng của sản phẩm thủ công mỹ nghệ thể hiện ở phương thức, nguyên liệu làm nên sản phẩm đó và chính nét văn hoá trong sản phẩm. Nguyên liệu làm nên sản phẩm có thể là gạch, đất, cối, dây chuối, xơ dừa...mỗi loại sẽ tạo nên một sản phẩm thủ công mỹ nghệ với những sắc thái khác nhau, cho người sử dụng có những cảm nhận khác nhau về sản phẩm.

Là một đôi dép đi trong nhà, nhưng dép làm bằng cói đã quá cũ đối với người tiêu dùng nên hiện nay, các nghệ nhân sử dụng chất liệu dây chuối, tạo cảm giác rất mới lạ, vừa có màu vàng ngà của chuối vừa có màu mốc tự nhiên của thân chuối...

Bên cạnh đó, tính đa dạng còn được thể hiện qua những nét văn hoá trên sản phẩm thủ công mỹ nghệ bởi vì mỗi sản phẩm thủ công mỹ nghệ đều mang những nét văn hoá đặc trưng của từng vùng, từng thời đại sản xuất ra chúng. Chính vì vậy trên thị trường có rất nhiều loại sản phẩm thủ công mỹ nghệ, mỗi loại đều có sự khác biệt rõ rệt, không đồng nhất. Cũng là đồ gốm sứ nhưng người ta vẫn có thể thấy đâu là gốm Việt Nam, gốm Nhật Bản , gốm Trung quốc...

Tính thủ công

Có thể cảm nhận ngay tính thủ công qua tên gọi của sản phẩm thủ công mỹ nghệ. Tính chất thủ công thể hiện ở công nghệ sản xuất, các sản phẩm đều là sự kết giao giữa phương pháp thủ công tinh xảo và sáng tạo nghệ thuật.

Chính đặc tính này tạo nên sự khác biệt giữa sản phẩm thủ công mỹ nghệ và những sản phẩm công nghiệp hiện đại được sản xuất hàng loạt và ngày nay, cho dù không sánh kịp tính ích dụng của các sản phẩm này nhưng sản phẩm thủ công mỹ nghệ luôn gây được sự yêu thích của người tiêu dùng.